

IMAGE LAB VARUJE: ONLINE „MINULOST“ VÁM MŮŽE ZNIČIT KARIÉRU

Lidé si častokrát neuvědomují, jak dlouhou trvanlivost mohou mít stopy jejich činnosti v kyberprostoru. Přitom jim může zpočátku nevinně vyhlížející profil s fotkami například na internetové seznamce nebo tweet z teenagerovských let způsobit později problémy v profesním životě

PRAHA, 24. srpna 2010: Na základě informací z interního šetření a dotazování u různých tuzemských personálních agentur přišla česká poradenská společnost Image Lab s následujícím varováním: nepromyšlené aktivity jednotlivců na internetu mohou mít tragické dopady na jejich pozdější profesní kariéru. Například podle nedávného průzkumu společnosti Microsoft¹ na 75% vedoucích firemních personálních (HR) oddělení a zástupců personálních agentur tvrdí, že v rámci svých interních postupů pro nábor nových zaměstnanců provádějí online zkoumání minulosti případných kandidátů. Takový průzkum typicky zahrnuje různé zadávání jmen uchazečů o zaměstnání do internetových vyhledávačů, vyhledávání jejich příspěvků na blozích, prohlížení online fotek a veřejně dostupných komentářů na populárních sociálních sítích typu Facebook, Twitter atp. Právě zde ale hrozí riziko, že nepromyšlený online příspěvek může zhatit šance uchazeče na nabízenou pracovní pozici.

To, že konzultanti personálních agentur neberou veřejné záznamy žadatelů na internetu na lehkou váhu dokládá fakt, že 70 % amerických HR specialistů přiznalo, že už odmítli některé uchazeče o práci právě kvůli jejich online minulosti. Nejčastěji se v tomto směru jednalo o nevhodné nebo kompromitující fotky, vyjádření kontroverzních názorů v online fórech nebo členství v „nevhodných“ online komunitách.

I z obavy před soudními spory o narušování soukromí a diskriminaci zatím taková praxe v Česku nepanuje, což potvrzuje Darcie Murrayová, ředitelka personální agentury Pedersen & Partners, podle které je standardní částí procesu, v rámci kterého jsou shromažďovány reference o kandidátech, práce s Googlem. “Nicméně není praxí společnosti Pedersen & Partners, a také to nikdy nepožadoval žádný náš klient, aby zkoumala osobní sociální sítě, jakými jsou Facebook, Twitter a podobně za účelem získání osobních informací o daném kandidátovi,” doplňuje Darcie Murrayová.

Význam online sociálních sítí v dnešní společnosti

- Svůj účet na Facebooku má dnes už přes půl miliardy uživatelů (v roce 2008 předstihl MySpace jako nejpopulárnější online sociální síť).
- To představuje 22% všech uživatelů internetu na planetě a tito stráví na 500 miliard minut měsíčně právě jen na Facebooku.
- Uživatelé Facebooku sdílejí mezi sebou více než 25 miliard souborů každý měsíc (např. zprávy z novin, blogy a fotky). Průměrný uživatel Facebooku k tomu přispívá 70 soubory měsíčně.
- Nedávno americká Knihovna Kongresu (Library of Congress) oznámila, že získá a bude archivovat celý archiv veřejných „tweetů“ (Twitter posts) od roku 2006.

¹ Jedná se o průzkum s názvem Online pověst v propojeném světě (Online Reputation in a Connected World) provedená agenturou cross-tab za společnost Microsoft.

Online svět nezapomíná

Trvalá přítomnost internetu představuje komplikace nejen pro současnou generaci ale i pro ty budoucí, neboť lze bez větší nadsázky říci, že obsah internetu s námi zůstává navždy. V minulosti člověk nemusel příliš přemýšlet o svém pochybení nebo verbálních rozmarech, jelikož se mohl spolehnout na omezenou kapacitu lidské paměti nebo se mohl v určitých případech odstěhovat a „začít znovu.“ Novodobým problémem internetu ale je skutečnost, že naše stopy, které na něm zanecháváme, nejsou na 100% zcela vymazatelné. Může se tedy stát, že jednou budeme litovat kritického komentáře, který jsme v mládí napsali a který se týkal budoucího zaměstnavatele nebo odvětví ve kterém hledáme práci (např. si lze představit skutečnost, že vás za 10 let HR oddělení společnosti BP odmítne jako kandidát na pracovní místo jen proto, že jste se zapojili do online bojkotu společnosti na Facebook v roce 2010). Zároveň je třeba si uvědomit, že rizika nemusí způsobit jen sociální sítě, ale mohou vycházet i z digitalizace a online zpřístupnění různých dokumentů veřejných institucí (např. úvěrové registry, trestní rejstřík, obchodní rejstřík, úpadkový rejstřík atp.).

„Naše zkušenosti jsou takové, že české firmy se o online aktivity uchazečů o práci nebo svých zaměstnanců zajímají zběžně a jen ve velmi málo případech. Není tedy tomu tak, že by existovala ve firmách internetová policie, která by lustrovala soukromé profily například manažerů a vyhodnocovala jejich vhodnost či nevhodnost. Nicméně si lze představit situaci, kdy se začne prolínat soukromá a veřejná sféra na internetu, např. v rámci sociálních sítí. U takového komunikačního nástroje, který používá čím dál víc firem pro vlastní propagaci, je logické, že si společnosti budou chtít hlídat veřejné komentáře a vystoupení zaměstnanců v zájmu ochrany dobrého jména značky,“ vysvětlil Ondřej Rak, konzultant společnosti Image Lab.

Má se společnost převychovat nebo nás spasí „ochránci pověsti“?

V současné éře Facebooku se otevírá nejenom veřejná ale i politická debata o tom, co všechno smí být veřejně dostupné. Například komisař francouzské vlády pro ochranu dat Alex Türk nedávno prohlásil, že občan má mít „právo na zapomenutí.“ Evropská komise dokonce ve stejném duchu zahájila letos informační kampaň zaměřenou na mládež v členských státech unie. Program s názvem „Think B4 U Post“ (v překladu Přemýšlej, než publikuješ!) vyzývá mladé uživatele internetu, aby si dobře promysleli případné důsledky, které s sebou může zveřejnění některých informací či komentářů na internetu v budoucnu přinést. Více informace o tomto programu lze najít na <http://www.saferinternet.org/web/guest/safer-internet-day>.

V Spojených státech přišli někteří podnikatelé s jiným řešením, s tzv. řízením online pověsti. Existuje například firma Reputation Defender založená absolventem právnické fakulty Harvardské univerzity Michaelem Fertikem. Společnost již má zastoupení ve 100 zemích světa a pomáhá lidem zlepšit jejich reputaci na stránkách typu Facebooku nebo Google. Činnost firmy spočívá ve vyhledávání negativních informací o klientovi (kterými jsou buď firmy nebo jednotlivci) a jejich následné vymazání nebo změnění. Firma také pomáhá umístit tzv. pozitivní zprávy o svých klientech a snaží se o jejich zařazení na vyšší místa v systémech vyhledávačů typu Google nebo Bing. Částka za takovéto služby se pohybuje od 10 amerických dolarů za měsíc nebo 1000 dolarů za rok až po tisíce dolarů u komplikovaných případů. Společnost Reputation Defender evidentně nemá o klienty nouzi, neboť se jí podařilo získat již 15 milionů USD na další vývoj svých činností.

V USA se také mluví o novém fenoménu, tzv. „úpadku pověsti“ (reputation bankruptcy), který je spojený s možností archivovat osobní informace, údaje a komentáře na internetu. Někteří odborníci proto navrhují možnost stanovit trvanlivost informací, to znamená, že některá data by byla

vymazána po určité době a tudíž by se po dané lhůtě neobjevila ve výsledcích online vyhledání. Došlo by tedy k jakémusi vyčištění online pověsti uživatele. Někteří odborníci také mluví o vytvoření systému hodnocení online pověstí jednotlivců (např. zda jsou dobří rodiče, zda jsou dobří kolegové v práci atp.). V takovém případě by byl vytvořen registr podobný například tomu úvěrovému, který bude schopen vydat „zprávu o online pověsti“ jednotlivce. S touto myšlenkou přišel Jonathan Zittrain, který přednáší kyberprávo na Harvardu.

Seznam několik pojmů spojené s ochranou online pověsti

Sociální síť – online komunity, jejíž členové mohou v rámci webového rozhraní vystavovat, vyměňovat a sdílet informace. Data jsou spravována jednotlivými uživateli, ale jsou uložena ve virtuálním prostoru správce komunity.

Reputation management – řízení pověsti uživatele internetu, vyhledání negativních online výstupů a aktivní šíření pozitivních zpráv o uživateli

Social-network-aggregator services – internetové služby, které jsou schopné získat obsah z profilů různých sociálních sítí, jako je MySpace nebo Facebook. Uživatel tak například může konsolidovat všechny své profily na různých sociálních sítích do jednoho místa. Různé služby nabízejí uživatelům řadu rozličných funkcí a nástrojů, které umožňují například slučovat zprávy na jednom místě, sledovat přátele, kombinovat záložky vyhledávat napříč sociálními sítěmi, číst RSS kanály pro různé sítě, vstupovat do všech uživatelových profilů z jednoho místa atd.

Twittergation – soudní žaloba na základě nepravdivých tvrzení v rámci sociální sítě Twitter

Data expiration date – datum maximální trvanlivost informací/dat na internetu. Po jejich vypršení se prostřednictvím algoritmů data sama vymažou nebo jsou programátory odstraněná. V budoucnosti by taková volba mohla existovat pro uživatele PC. V průběhu uložení souborů by uživatelé určili datum vypršení, nebo-li termín, kdy mají být data smazána. V softwarové konfiguraci by uživatelé rozhodli o termínu vypršení při prvním ukládání. Takové praktiky již používají správci serverů typu Google, Cuil a TigerText.

Gmail (MailGoggles) – ochranný prvek v online e-mail systému Google Gmail, který chrání uživatele před nechtěným zasláním e-mailů například ve stavu podnapilosti.

O společnosti Image Lab:

Společnost Image Lab s.r.o. je poradenská firma specializující se na oblast řízení lidských zdrojů. Firma byla založena v roce 1996 a profiluje se na poradenské služby v oblasti rozvoje kompetencí a talentu zaměstnanců, především v segmentu firemního vzdělávání v oblasti „soft skills“. Image Lab je specifická tím, že používá své vlastní know-how a zaměřuje se na firemní klientelu v rámci programů, které jsou vždy „šité“ na míru klientům, místo na poskytování tzv. otevřených kurzů. V současné době se interní tým společnosti skládá z 22 zaměstnanců. Z tohoto počtu je 18 lektorů-konzultantů. Společnost Image Lab působí jak v České republice, tak na Slovensku, a mezi její hlavní zákazníky patří banky, dopravní společnosti, ICT firmy, farmaceutické společnosti, výrobci automobilů, instituce státní správy atp.

Další informace vám poskytne Brady Clough z agentury Southpaw Productions na telefonu +420 777 723 599 nebo na e-mailu clough@southpawpro.cz.